

NOTAT

OPPDRAAG	Områderegulering Halkvarre/Porsangmoen SØF	DOKUMENTKODE	712806-PLAN-NOT-05
EMNE	Konsekvensvurdering samfunnmessige forhold	TILGJENGELIGHET	Åpen
OPPDRAAGSGIVER	Forsvarsbygg	OPPDRAAGSLEDER	Tom Langeid
KONTAKTPERSON	Morten Fredheim	SAKSBEH	Hilde Grimstad
KOPI		ANSVARLIG ENHET	Arealplan og utredning, Tromsø

1 Bakgrunn

Forsvarsbygg har på vegne av Forsvarsdepartementet satt i gang prosjekter for å sikre rammebetingelser for Forsvarets skyte- og øvingsfelt i hele landet. Dette innebærer blant annet utarbeidelse av områderegulering etter plan- og bygningsloven for skyte- og øvingsfeltene. I tillegg skal det utarbeides søknad om tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven.

Forsvarsbygg fikk oppdraget fra Forsvarsdepartementet i mai 2013. I juni 2014 ble det inngått avtale mellom Porsanger kommune og Forsvarsbygg om utarbeidning av områderegulering.

Planområdet omfatter Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt inkludert Porsangmoen leir og boligområdet for Forsvarets personell på vestsiden av E6 like ved leirområdet.

I følge fastsatt planprogram, datert 12.09.16, skal samfunnmessige forhold behandles som følger:

«Det skal redegjøres for planens betydning for forsvarssektoren, på vegne av Staten. Det redegjøres også for arbeidsplasser i anleggs- og driftsfasen, som grunnlag for vurdering av betydning for kommunal økonomi. »

I samråd med forslagsstiller vurderes også betydningen for lokalt næringsliv.

2 Beskrivelse av dagens situasjon

Som ett av Norges to landbaserte skytefelt med målområder for skarp våpenflyging, er Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt viktig for Luftforsvaret også i fremtiden. Det etterspørres allerede økt fleksibilitet for gjennomføring av våpenflyging i feltet, og eventuelle ytterligere utviklingsbehov vil kunne komme i forbindelse med innfasing av de nye kampflyene (F-35). For bakkestyrker har strukturen ved Garnisonen i Porsanger vært forholdsvis stabil de siste 5-6 årene.

Videre utvikling av Forsvarets faste tilstedeværelse avhenger av beslutninger i kjølvannet av den forestående landmaktutredningen for Hæren og Heimevernet som Stortinget gjennom behandlingen av Langtidsplan for forsvarssektoren (2017-2020) har vedtatt. Landmaktutredningen behandles av Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2018.

Både langtidsplanen og mandatet som er gitt i forbindelse med landmaktutredningen legger opp til økt tilstedeværelse i nord og videreføring av NATO-samarbeidet om alliert trening og øving.

02	06.02.18	Justert etter fornyet gjennomsyn			Tom Langeid
01	20.11.17	Justert etter gjennomsyn	Hilde Grimstad	Tom Langeid	Tom Langeid
00	08.11.17	Utkast	Hilde Grimstad	Tom Langeid	Tom Langeid
REV.	DATO	BESKRIVELSE	UTARBEIDET AV	KONTROLLERT AV	GODKJENT AV

I Langtidsplanen er det ikke gitt signaler om nedleggelse av de store skyte- og øvingsfeltene i landet, og det legges derfor til grunn at Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt videreføres som et viktig skyte- og øvingsfelt i nord.

2.1 Metode

Virkninger lokalt, regionalt og nasjonalt vurderes med tanke på:

1. Forsvarets behov

Planarbeidet legger opp til å videreføre den virksomhet som Forsvaret i varierende omfang og intensitet har utøvet siden feltet ble tatt i bruk.

Utredningsalternativer som avviker fra dagens situasjon kan gi ulike virkninger for Forsvaret mtp. fast bemanning, endret kapasitet på innkvartering av personell og vernepliktige, servicefunksjoner og transport. Strategiske eller geopolitiske forhold berøres ikke, men det er rimelig å forvente at nettopp slike og forsvarsstrategiske vurderinger ligger implisitt i valg av foreslåtte tiltak.

2. Sysselsetting og kommunal økonomi

Tiltakets betydning for sysselsetting og kommunal økonomi vil ta utgangspunkt i dagens situasjon. En statusbeskrivelse innebærer oppsummering av sysselsatte og vernepliktige, militært og sivilt personell, bofast sysselsetting vs. pendling. Opplysninger fra Forsvarsbygg er lagt til grunn.

Det foreligger ikke informasjon om Forsvarets lokale vare- og tjenestekjøp. Det legges til grunn at rammeavtaler benyttes og at lokal handel med Forsvaret i liten utstrekning kan skje direkte, i alle fall innkjøp av en viss økonomisk størrelse eller frekvens (eks. faste leveranser).

Noen av alternativene medfører mindre bygging eller anleggsarbeid, men det foreligger ikke kostnadsestimater som kan legges til grunn.

Tiltakets betydning for utmarksnæringer (herunder reindrift), ferdsel og friluftsliv behandles som egne tema. Det kan være uklare grensesnitt mellom friluftsliv/ferdsel og reiselivsinteresser, og disse er omtalt.

Tiltakets betydning for sysselsetting er utvidet med overordnede vurderinger av betydningen for lokalt næringsliv, særlig reiselivsnæringen. Campingplassen på Skoganvarre og Lakselv hotell samt mindre opplevelses- og aktivitetsleverandører bruker det aktuelle området. Øvrige virkninger for næringslivet kan komme i form av økte vare- og tjenestekjøp. Disse er vanskeligere å vurdere omfanget av på grunn av innkjøpsordningene i Forsvaret som likebehandler alle leverandører uavhengig av geografisk plassering.

2.2 Forsvaret

Skyte- og øvingsfeltets betydning for utdanning og trening av egne og allierte styrker er viktig i et nasjonalt perspektiv. Det er nå kun to landbaserte målområder i Norge som er tilgjengelig for skarp flybombing i dag, henholdsvis Halkvarre/Porsangmoen og Setermoen.

Det er i dag 89 militært ansatte ved Porsangmoen hvorav 14 pendler, samt 34 vernepliktige.

I dag er aktivitet med egne og allierte avdelinger betydelig i skyte- og øvingsfeltet gjennom et stort spekter av våpenkapasiteter, herunder de tyngste mekaniserte avdelingene og våpenflyving. Utviklingen i våpenteknologi og internasjonalt samarbeid i forsvarssektoren medfører at øvingskonsepter til enhver tid vil være i endring, og erfaringsmessig kan nye typer treningsbehov oppstå raskt som et resultat av endringer i den internasjonale situasjonen.

Aktiviteter i skyte- og øvingsfeltet som planlegges og gjennomføres som alliert trening (NATO-oppdrag) er en integrert del av norsk forsvars- og sikkerhetspolitikk og spesifiseres derfor ikke ut av rammen for forsvarssektorens samlede virksomhet.

Forsvarssektorens årlig virksomhetsomfang i Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt vil variere også i fremtiden. Forsvaret er derfor avhengig av fleksibilitet og robusthet når det gjelder å fastsette sivile rammebetingelser for bruken av skyte- og øvingsfeltet.

Porsangmoen garnisonsområde består av en rekke bygg med tilhørende trafikkarealer og internveger: portvakt, messebygg, befalsforlegning, mannskapsforlegning, garasjer, verksted, lager, kontorbygg og administrasjonsbygg. Utenfor gjerdet vest for E6 ligger et tidligere messebygg og befalsforlegning, kommunaltekniske anlegg, i tillegg til noen titalls boliger.

Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt har godt utbygget infrastruktur, herav flere baner med programmerbart målmateriell og bevegelige mål for ulike hold.

For dagens drift er det ikke definert noen investeringsbehov verken på anleggene eller garnisonsområdet (bygg, forlegning, annet). Også kraftforsyning, trafikkløsning, vannforsyning og avløpsløsninger (kommunalteknisk infrastruktur) vurderes som tilfredsstillende.

Stortingets beslutning i desember 2017 om etablering av Finnmark Landforsvar og en kavaleribataljon på Porsangmoen jfr. anbefalingene i Landmaktutredningen omhandler også behov for nye vurderinger mht. fremtidig investeringsbehov.

2.3 Kommunal økonomi og sysselsetting

2.3.1 Frie inntekter i Porsanger kommune

De endelige inntektene for 2017 kjenner man først i januar 2018. For Porsanger kommune utgjør anslaget av frie inntekter **248 754 000 kroner** i 2017. Dette er en vekst på 3,6 prosent fra året før. Tilsvarende vekst i landet er 2,7 prosent. Frie inntektene kommer som skatt og rammetilskudd (herunder omfordeling):

Anslag skatteinntekter

Skatteinntektene er for Porsanger kommune anslått til 109 309 000 kroner i 2017, inkludert inntektsutjevning.

Siden de endelige skatteinntektene for 2017 ikke er kjent før i januar 2018, er det gjort et anslag på hvor store skatteinntektene for 2017 vil bli. I anslaget er det tatt utgangspunkt i nivået på skatteinntektene i 2015. For den enkelte kommune er skatteanslaget for 2017 deretter framskrevet i tråd med veksten i det samlede skatteanslaget. Det legges til grunn lik skattevekst per innbygger og samme fordeling som i 2015.

Etter hvert som skattetallene foreligger omfordeles skatteinntekter mellom kommunene, for å utjevne forskjeller i skatteinntekter mellom kommunene.

Rammetilskudd utgjør 139 445 000 kroner i 2017 og består av følgende delelementer

Innbyggertilskudd (utgjør kr. 92 785 000) blir først fordelt med et likt beløp per innbygger. Dette beløpet er 23 313 kroner i 2017. For Porsanger kommune utgjør dette: 23 313 kroner × 3 980 innbyggere = 92 785 000 kroner.

Omfordeling

Utgiftsutjevning (utgjør kr. 9 029 000)

Korreksjon for elever i statlige og private skoler (utgjør kr. 1 444 000)

Tilskudd med særskilt fordeling (utgjør kr. 932 000)

Inntektsgarantiordningen (utgjør kr. -402 000)

Regionalpolitiske tilskudd

Distriktstilskudd Nord-Norge (utgjør kr. 31 856 000)

Skjønnstilskudd (utgjør kr. 3 800 000)

Blant forutsetningene som er lagt til grunn, er:

Utgiftsbehovet er et anslag på hvor mye det vil koste kommunen å gi velferdstjenester til sine innbyggere. Det er beregnet et utgiftsbehov per kommune ved hjelp av behovsindeksen.

Behovsindeksen forteller noe om hvor dyr en kommune er å drive i forhold til landsgjennomsnittet. Den samlede behovsindeksen er beregnet ved hjelp av et sett kriterier og vekter som sier noe om hvorfor kommunenes utgifter varierer. Indeksen brukes også til å beregne kommunens trekk eller tillegg i utgiftsutjevningen.

Utgiftsutjevningen omfordeler innbyggertilskuddet mellom kommuner ved hjelp av behovsindeksen. Midler omfordeles fra kommuner med lavt beregnet utgiftsbehov til kommuner med høyt beregnet utgiftsbehov. Utgiftsutjevningen skal gi kompensasjon for forskjeller i utgiftsbehov som kommunene ikke kan påvirke selv.

Tilskudd med særskilt fordeling betyr at der enkeltsaker ikke fordeles etter inntektssystemets ordinære kriterier, gis det en særskilt fordeling. For Porsanger kommune er det beregnet et tilskudd på 932 000 kr for 2017 (helsestasjon/skolehelsetjeneste, frivilligsentral og utdanning av deltidsbrannpersonell).

En svært forenklet direktevirkning for kommunen av bofast sysselsetting:

- Skatteinngang: 57.531 kroner per bofast sysselsatt (gjennomsnitt)
- Relevant andel av rammetilskudd: Innbyggertilskudd på 23.313 kroner per person (overslag for 2017)

2.3.2 Sysselsetting- og næringsstruktur

Innbyggertall i Porsanger per 01.01.2017 er **3.971 personer**.

2020 Porsanger - Porsángu - Porsanki	Menn	Kvinner
0-15 år	305	329
16-19 år	86	102
20-66 år	1 285	1 159
67 år eller eldre	345	360
Sum innbyggere	2 021	1 950

I Porsanger er Forsvaret representert med helikopterredningstjeneste (330 skv) i Lakselv og Garnison på Porsangmoen, der HV Finnmark og Alliert Treningscenter (ATS) har sitt hovedkvarter.

Porsanger har spredt bosetting, delvis gjenspeilet av sysselsettingen i primærnæringene. Kommunen sine hovednæringer er handel og tjenesteyting, reiseliv, forsvaret og primærnæringen.

Lakselv Lufthavn (Banak) har Norges femte lengste rullebane og er utgangspunkt for flere utviklingsprosjekter innen logistikk og reiseliv i Finnmark. I samarbeid med Nordkappregionen Havn

IKS har man gjennomført snuhavnoperasjoner¹ for cruise i Lakselv. Videre har utskipping av sjømat fra Banak til Asia økt i omfang, eksempelvis er eksport av snøkrabbe stor.

Sysselsatte per 4. kvartal 2016 etter kommune, næring (SN2007)

2020 Porsanger - Porsángu - Porsanki	Sysselsatte etter bosted	Sysselsatte etter arbeidssted
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	75	62
05-43 Sekundærnæringer	279	243
45-82 Varehandel, hotell og restaurant, samferdsel, finanstjenester, forretningsmessig tjenesteyting, eiendom	632	598
84 Offentlig administrasjon, forsvar, sosialforsikring	223	210
85 Undervisning	185	187
86-88 Helse- og sosialtjenester	415	397
90-99 Personlig tjenesteyting	80	73
00 Uoppgitt	9	9
Sum	1898	1779

Kilde: SSB

Registerbaserte sysselsettingstall viser netto utpendling av Porsanger, dvs. at det der flere arbeidstakere som er bosatt i kommunen, enn som har Porsanger som arbeidssted. Porsanger er stor i utstrekning og grenser til mange andre kommuner, så en grad av arbeidspendling er sannsynlig. Næringsfordelingen kan tyde på at Forsvaret er en svært viktig arbeidsplass, men ikke dominerende med tanke på bofast sysselsetting.

Næringsutviklingsarbeidet ivaretas blant annet av Porsanger i utvikling KF (PIU). PIU er organisert med en daglig leder og et styre. Kommunestyret er PIU's øverste ansvarlige organ, og fastsetter og bevilger den årlige økonomiske ramme for nyskappings- og omstillingsarbeidet. PIU skal være kommunens organisatoriske instrument i gjennomføringen av arbeidet med næringsutvikling og nyskaping i samarbeid med næringsliv, virkemiddelapparat og andre. PIU forvalter Porsanger kommunes næringsfond.

2.4 Lokalt reiseliv

I og rundt planområdet opererer flere mindre reiselivsaktører. Det tilbys opplevelser og aktiviteter til individuelle, større og mindre grupper.

Blant aktørene i området er:

- Fjellivet AS: Hundekjøring, jakt- og fisketurer, fotturer sommer og vinter
- Aurora Adventure: Scooterutleie
- Skoganvarre villmark AS: Jakt og fiske, campingplass
- Vestavinden Husky: Sledehundturer vinterstid, sommerstid med vogner

Lakselv hotell arrangerer ikke egne turer for gjester, men formidler kontakt og samarbeider opplevelses- og aktivitetsleverandører ved behov. Hotellet opplyser at de har en avtale med Forsvaret og at de er en svært viktig kunde.

¹ Innebærer bytte av passasjerer og/eller mannskap. Slike operasjoner krever høy kapasitet for samtidighet, god logistikk mellom skip, fly og landtransport, bagasjebehandling, toll, m.v.

Konsekvensvurdering samfunnsmessige forhold

Karalaks leirsted / Lakselv vandrerhjem ligger nord for Porsangmoen og Forsvarets områder. De tilbyr vandringer og aktivitet i området rundt anlegget, men berøres ikke direkte av dagens aktivitet eller en mindre utvidelse av området. Friluftslivsinteresser vil ofte være sammenfallende med reiselivsnæringens interesser for områder. Eksempelvis bruker reiselivsnæringen og lokalbefolkningen de samme scooterløypene. Det er ikke registrert større konflikter, «tregnsel» eller andre negative forhold mellom brukergruppene. Dette kan endres dersom reiselivstrafikken skulle øke sterkt.

Reiselivsaktører opplyser at det er en del ferdsel på de mange skogsveiene i området. Særlig området inn mot Luostejok er mye brukt av lokalbefolkningen. I næringssammenheng brukes skogsveier og området for trening av hunder (hele året), hundekjøring vinterstid, transport inn til startpunkt for fotturer, jakt- og fisketurer. Ingen reiselivsaktører melder om større brukerkonflikter på generell basis mellom reiselivsnæringens aktivitet og Forsvarets bruk. Perioder hvor man kan oppleve samtidighet er i september-oktober. Dette er tidspunkt på året for store øvelser med deltakelse fra allierte styrker, og toppsesong for (høst-)jakt- og fisketurer.

Dagens adgangsregulering oppfattes av reiselivsaktørene som god. Før det kjøres inn i Forsvarets område, skal det registreres hos vakta. Kart som viser scooter- og barmarksløypene i området rundt Porsangmoen, Halkavarri, bl.a. (fra Nordatlas):

Det er flere scooterløyper i området. Heltrukket og stiplet svart løype skiller på om de er målt opp vha. GPS eller tegnet på kart. Enkelte løyper er i direkte eller indirekte berøring med skyte- og øvingsfeltet og aktiviteten her.

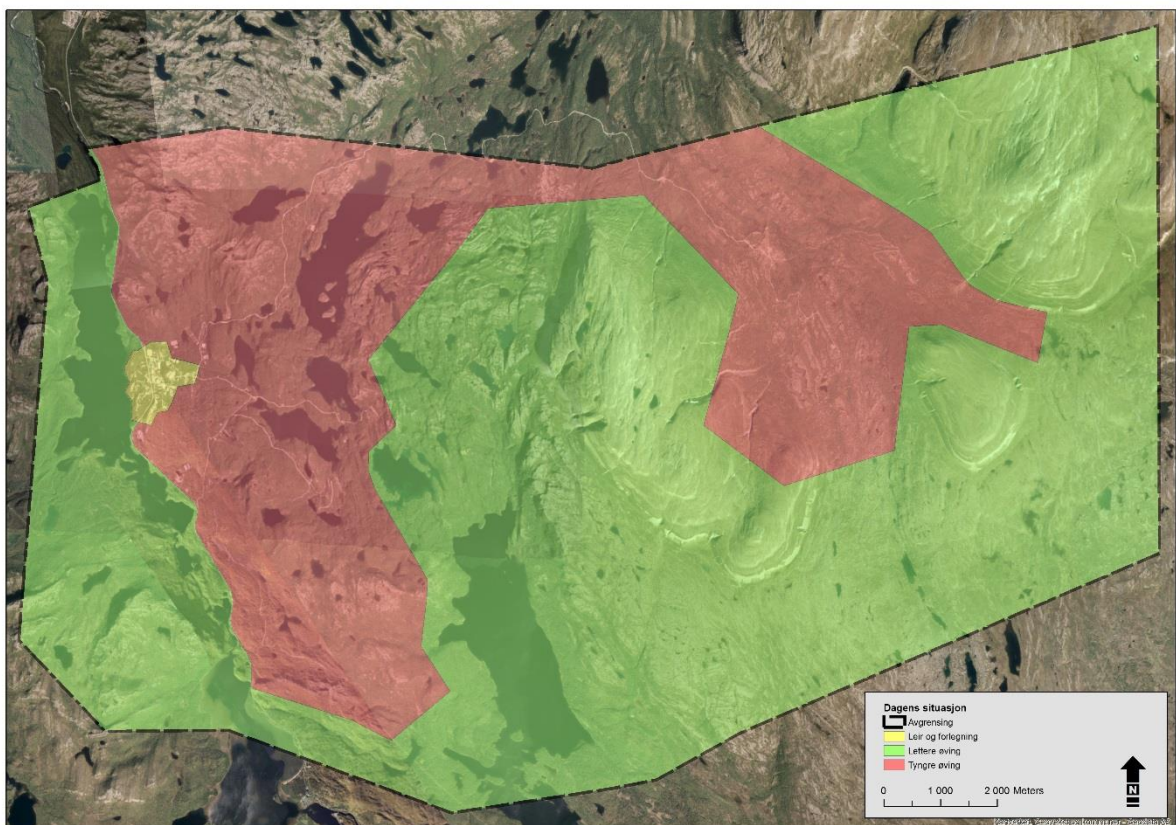
3 Utredningsalternativene

3.1 Alternativ 0 - videreføring

0-alternativet er en videreføring av dagens aktivitet uten at det gjøres endringer i områdets avgrensning eller legges til rette for nye fysiske inngrep/tiltak.

3.1.1 Feltavgrensning

Dagens avgrensning videreføres.

Oversikt over dagens skyte- og øvingsfelt inndelt i kategoriene leir- og forlegningsområder (gul), områder for lett øving (grønn) og områder for tung øving (rød) for alternativ 0.

3.1.2 Utbygging av leir og anlegg

Dagens situasjon videreføres.

3.1.3 Aktivitetsomfang

Feltet er stort sett i bruk hele året og tidvis gjennom hele døgnet, men aktiviteten er likevel i hovedsak konsentrert til dag- og kveldstid med følgende omtrentlige døgnfordeling (ref. Futura rapport 250/2011):

- *Dag* (kl. 07.00-19.00): 70 %
- *Kveld* (kl. 19.00-23.00): 20 %
- *Natt* (kl. 23.00-07.00): 10 %

Den overveiende delen av mengdetrening er soldater med lette våpen fordelt på til sammen 24 faste skytebaner og 2 sprengningsfelt (benevnt bane A til F) som ligger nær Porsangmoen.

Aktiviteten i Halkvarreområdet er periodevis også høy og i stor grad knyttet opp mot feltbaner og fremrykningsakser med lette våpen (til sammen 7 baner), tidvis støttet av tyngre våpen fra bakkestyrker.

Feltet har 2 store nedslagsfelt for tyngre våpenbruk og detonasjoner, henholdsvis G-feltet (artilleri og bombekaster m.m.) og I-feltet (flybombing, hellfire, artilleri og bombekaster m.m.). Feltene er i bruk relativt sjeldent gjennom året, men vanligvis med høy intensitet mens trening pågår. Omfanget av våpenflyging reguleres av sambruksavtalen mellom Forsvaret og Reinbeitedistrikt 14A. Avtalen setter største begrensning på våpenbruk gjennom vår/sommer/tidlig høst (vinterstid oppholder reinen seg på vinterbeiter sør/sørøst for Karasjok).

Den faste bemanningen ved garnisonen (inkludert befalelever) er for tiden i størrelsesorden et mindre kompaniforband, omlag 30 mann. I tillegg tilføres garnisonen et varierende antall gjestende avdelinger til ulike tider av året.

Det er p.t. ingen spesifiserte investeringsbehov i lys av dagens drift.

Stortingets beslutning i desember 2017 om etablering av Finnmark Landforsvar og en kavaleribataljon på Porsangmoen jfr. anbefalingene i Landmaktutredningen omhandler også behov for nye vurderinger mht. fremtidig investeringsbehov. Ved økt permanent tilstedeværelse av Hærstyrker forventes antall skyte- og øvingsdager i feltet å øke.

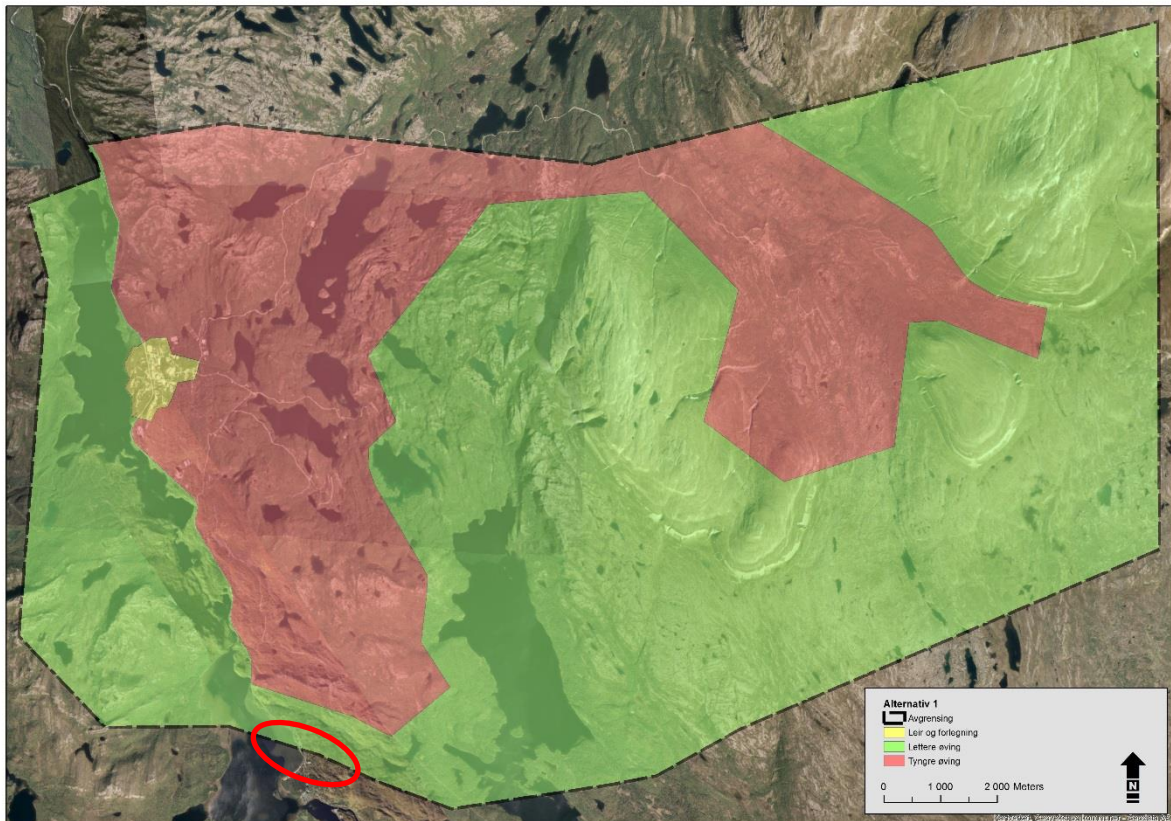
3.2 Alternativ 1 - tilpasning

Utbyggingsalternativ 1 er en videreføring av dagens aktivitet der det legges til rette for nødvendige fysiske inngrep/tiltak, men uten at det gjøres vesentlige endringer i områdets avgrensning.

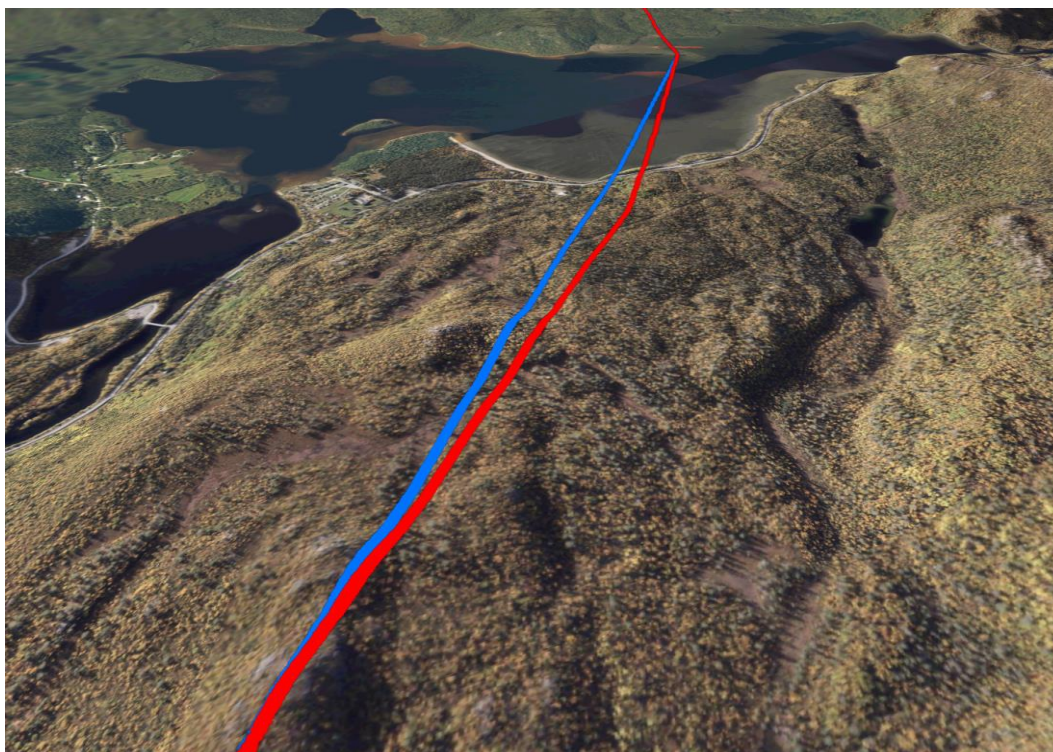
3.2.1 Feltavgrensning

Dagens avgrensning videreføres i all hovedsak, selv om det tas sikte på å gjøre en mindre justering lengst i sør ved at grensen trekkes rundt et par mindre private eiendommer.

Endringen er synliggjort med rød sirkel på figurene nedenfor og på neste side.

Oversikt over framtidig skyte- og øvingsfelt inndelt i kategoriene leir- og forlegningsområder (gul), områder for lett øving (grønn) og områder for tung øving (rød) for alternativ 1.

Sonen nord for Skoganvarre som foreslås tatt ut av SØF. Blå = dagens, rød = foreslått SØF-grense.

3.2.2 Utbygging av leir og anlegg

I forbindelse med arbeidet med rammebetingelsene for Halkvarre/Porsangmoen skyte- og øvingsfelt har Forsvaret signalisert behov for noe tilrettelegging i feltet.

Dette omhandler i grove trekk:

- Økt manøverfleksibilitet for bakkestyrker fra Målbu og retning sør-/sørøst i H-feltene (eventuelt også i deler av I-feltet).
- Mulighet for å kunne gjennomføre tiltak for bedre adkomst og manøverfleksibilitet langs Halkvarreveien, som har begrensninger i forhold til bæreevne/akseltrykk.
- Mulighet for utbedring av eksisterende og tilrettelegging av flere artilleristandplasser i tilknytning til eksisterende veier og anlegg.
- Mulighet for å kunne etablere ei kjøreløype/-veg på østsiden av Store Russevang for å frakte målmateriell ut og inn og for enklere tilkomst i forbindelse med blindgjengerrydding.
- Mulighet for å oppgradere en av driftsavkjørslene som sekundærtilkomst til skytefeltet, bl.a. i forbindelse med øvelser.

Uavhengig av ovennevnte tiltak vil det fortsatt være aktuelt å etablere mindre utbedringer, tiltak og infrastruktur etter behov i tilknytning til virksomheten. Dette kan dreie seg om grusveier, masseuttak, sikringsvoller o.a.

Dagens leiområde anses å være tilstrekkelig også for fremtidige behov, herunder området for forlegning, boliger og velferd utenfor leirgjerdet. Dette innebærer at det synes å ligge til rette for ev. framtidig utvikling gjennom sanering av eksisterende bebyggelse og fortetting. Figur 3-1 viser mulige områder for fortetting.

Leiområdet vil løpende bli utviklet i tråd med gjeldende strategiplaner.

Oversikt over dagens leir- og forlengningsområder. Potensielle fortetningsområder er antydnet med blått.

3.2.3 Aktivitetsomfang

Som for 0-alternativet.

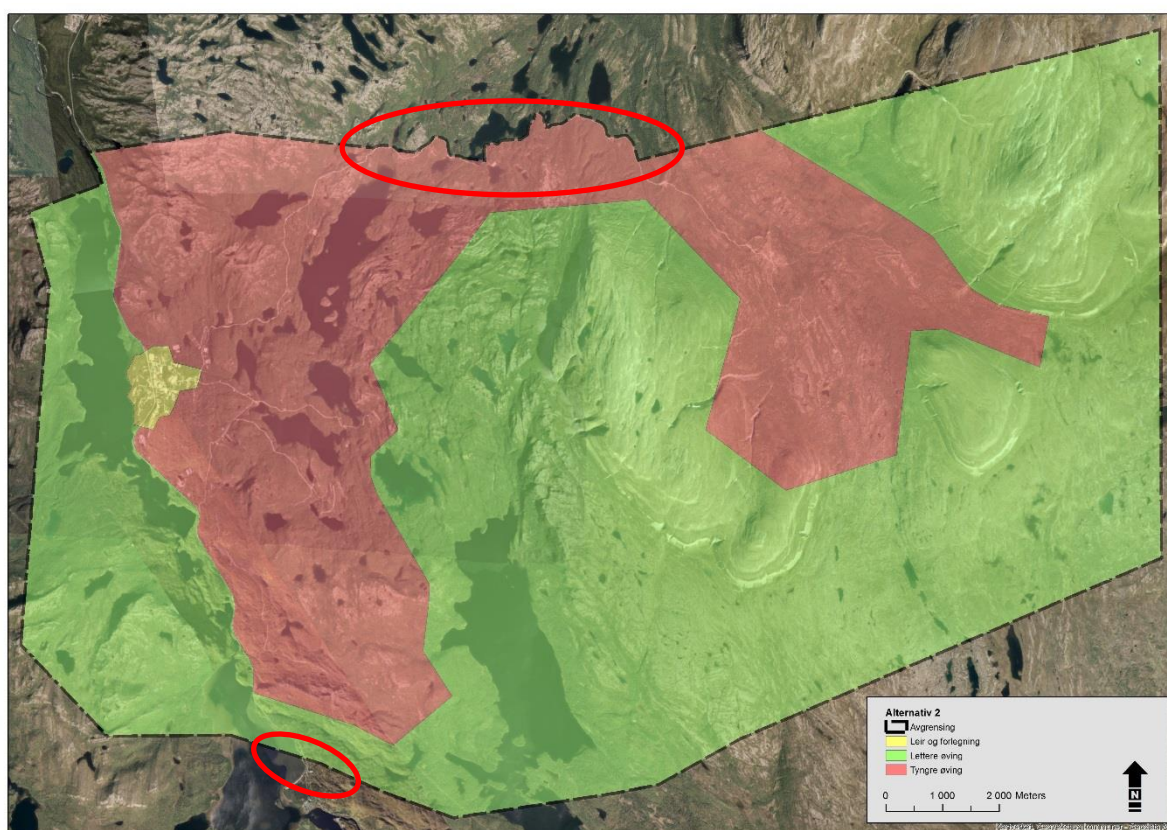
3.3 Alternativ 2 - utvidelse

Utbyggingsalternativ 2 legger opp til en noe endret aktivitet, samtidig som at området utvides og det legges til rette for nødvendige fysiske inngrep/tiltak.

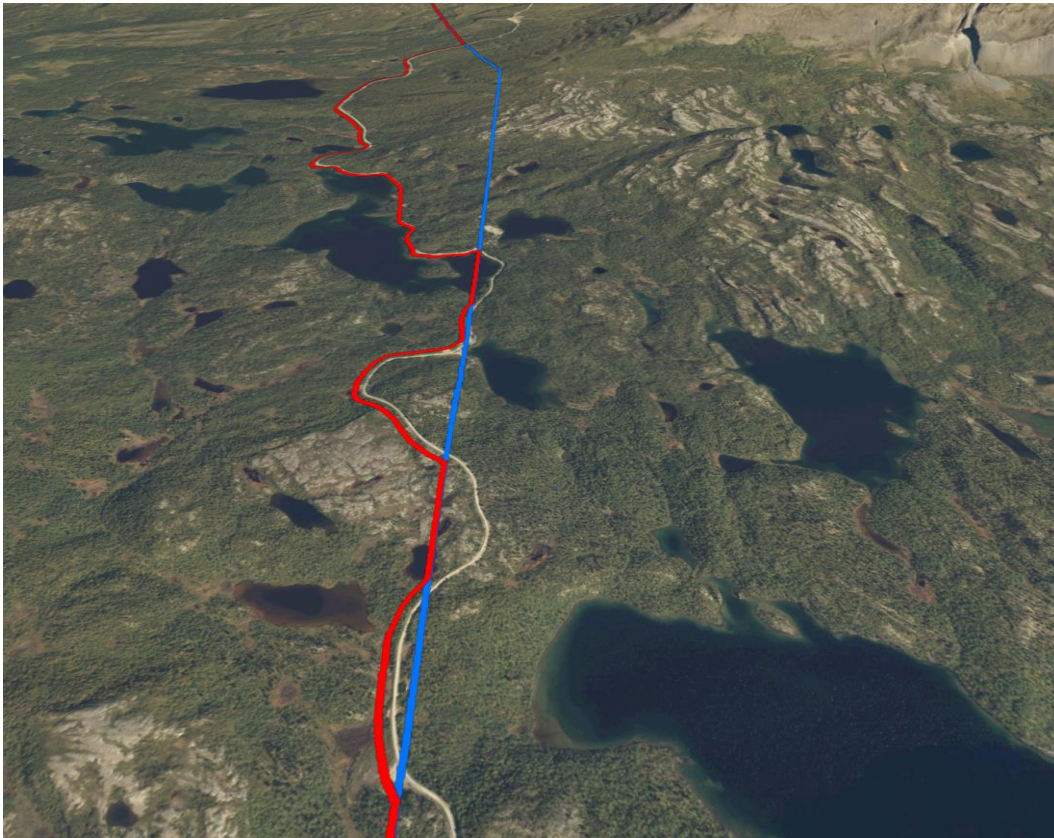
3.3.1 Feltavgrensning

I planprogrammet til områdereguleringsplanen har Forsvarsbygg varslet ønske om å inkludere de delene av Halkvarreveien som i dag ligger utenfor skytefeltgrensen i skytefeltet (se figur på neste side). Samtidig tas det sikte på å gjøre en mindre justering lengst i sør, ved at grensen trekkes rundt et par mindre private eiendommer/festetomter (tilsvarende som for alternativ 1).

Endringene er synliggjort med røde sirkler på figuren nedenfor.

Oversikt over framtidig skyte- og øvingsfelt inndelt i kategoriene leir- og forlegningsområder (gul), områder for lett øving (grønn) og områder for tung øving (rød) for alternativ 2.

Sonen sør for Halkvarrevegen som foreslås innlemmet i SØF. Blå = dagens, rød = foreslått SØF-grense.

3.3.2 Utbygging av leir og anlegg

Som for alternativ 1.

3.3.3 Aktivitetsomfang

Som for alternativ 1.

4 Konsekvensvurderinger

4.1 0-alternativet - videreføring

0-alternativet er et sammenligningsalternativ, og beskriver hvordan forholdene vil utvikle seg i eksisterende planområde dersom dagens situasjon videreføres. Det betyr at dagens aktivitet videreføres uten at det gjøres endringer i områdets avgrensning eller legges til rette for nye fysiske inngrep/tiltak.

Feltet er stort sett i bruk hele året og tidvis gjennom hele døgnet. Aktiviteten er i hovedsak konsentrert til dag- og kveldstid. Den alt overveiende delen av mengdetrening er soldater med lette våpen fordelt på til sammen 24 faste skytebaner og 2 sprengningsfelt som ligger nær Porsangmoen.

Aktiviteten i Halkvarreområdet er periodevis også høy og i stor grad knyttet opp mot feltbaner og fremrykningsakser med lette våpen (til sammen 7 baner), tidvis støttet av tyngre våpen fra bakkestyrker.

Feltet har 2 store nedslagsfelt for tyngre våpenbruk og detonasjoner, henholdsvis G-feltet (artilleri og bombekaster m.m.) og I-feltet (flybombing, hellfire, artilleri og bombekaster m.m.). Feltene er i bruk relativt sjeldent gjennom året, men vanligvis med høy intensitet mens trening pågår. Omfanget av våpenflyging reguleres av sambruksavtalen mellom Forsvaret og Reinbeitedistrikt 14A. Avtalen setter største begrensning på våpenbruk gjennom vår/sommer/tidlig høst (vinterstid oppholder reinen seg på vinterbeiter sør/sørøst for Karasjok).

Den faste bemanningen ved garnisonen (inkludert befelselever) er for tiden i størrelsesorden et mindre kompaniforband på omlag 30 personer. I tillegg tilføres garnisonen et varierende antall gjestende avdelinger til ulike tider av året.

Det er p.t. ingen spesifiserte investeringsbehov.

0-alternativet brukes som referanse når konsekvensen av utbyggingsalternativet skal vurderes.

0-alternativet har per definisjon ingen konsekvens.

4.1.1 Betydning for Forsvaret

0-alternativet innebærer ingen endringer i antallet sysselsatte eller at fordelingen mellom bofaste sysselsatte (sivilt og militært) eller pendlere endres.

Sysselsatte ved Porsangmoen	89 militære årsverk hvorav 14 pendler. Det foreligger ikke opplysninger om antall sivile årsverk	89 årsverk
Vernepliktige		34 personer

4.1.2 Betydning for kommunal økonomi og sysselsetting

0-alternativet innebærer ingen endringer i antallet sysselsatte eller at fordelingen mellom bofaste sysselsatte (sivilt og militært) eller pendlere endres.

Virkingen av dagens aktivitet kan svært forenklet fremstilles slik:

Skatteinngang	Gjennomsnittlig skatteinngang per bofast sysselsatt: (89-14) * 57.531 kroner	Kroner 4.314.825,-
Andel rammetilskudd	Andel rammetilskudd. Innbyggertilskudd per bofast sysselsatt: (89-14) * 23.313 kroner	Kroner 1.748.475,-

4.1.3 Betydning for lokalt reiseliv

0-alternativet innebærer ingen endringer.

4.2 Alternativ 1 - tilpasning

Utbyggingsalternativ 1 er en videreføring av dagens aktivitet der det legges til rette for nødvendige fysiske inngrep/tiltak, men uten at det gjøres vesentlige endringer i områdets avgrensning.

4.2.1 Betydning for Forsvaret

Opprettholdelse av øvingskapasitet i landet. Det kan være behov for noe tilrettelegging i feltet:

- Økt manøverfleksibilitet for bakkestyrker
- Mulige tiltak for bedre adkomst og manøverfleksibilitet langs Halkvarreveien
- Mulig utbedring av eksisterende og tilrettelegging av flere artilleristandplasser i tilknytning til eksisterende vegger og anlegg.
- Mulig etablering av kjøreløype/-veg på østsiden av Store Russevang
- Mulig oppgradering av driftsavkjørslene som sekundæratkomst til skytefeltet

Uavhengig av ovennevnte vil det være aktuelt å etablere mindre utbedringer, tiltak og infrastruktur etter behov i tilknytning til virksomheten. Dette kan dreie seg om grusveger, masseuttak, sikringsvoller o.a.

Dagens leirområde anses å være tilstrekkelig også for fremtidige behov, herunder området for forlegning, boliger og velferd utenfor leirgjerdet.

En aktivitets- og sysselsettingsvekst med flere militært ansatte jfr. Stortingets beslutning i desember 2017 om etablering av Finnmark Landforsvar og en kavaleribataljon på Porsangmoen kan medføre et behov for økt kapasitet på Porsangmoen for støttefunksjoner som:

- Bevertning, kantine, forpleining
- Administrasjon
- Transport, logistikk og verkstedtjenester

Leirområdet vil løpende bli utviklet i tråd med gjeldende strategiplaner. Hvis utbyggingsalternativ 1 innebærer en vesentlig økning av militært personell, ansatte og/eller vernepliktige, kan dette utløse et behov for kapasitetsutvidelse. Inntil omfanget av en ev utbygging er kjent er det vanskelig å kvantifisere dette.

4.2.2 Betydning for kommunal økonomi og sysselsetting

Som nullalternativet.

Det er p.t. ikke grunnlag for å anslå en direktevirkning på sysselsetting, skatteinngang eller endring i rammetilskudd *med mindre* aktivitetsøkningen medfører en vesentlig økning i primært bofast sysselsetting.

En vesentlig økning av Forsvarets tilstedeværelse kan innebærer sysselsettingsøkning både av militært og sivilt personell i tillegg til antall vernepliktige. Flere bofast sysselsatte vil gi økt skatteinngang og potensielt også økt andel rammetilskudd til Porsanger kommune. Disse faktorene er regnet ut for nullalternativet med en gjennomsnittlig størrelse per bofast sysselsatt. Virkningen kan svært forenklet fremstilles slik:

Skatteinntang	Gjennomsnittlig skatteinntang per bofast sysselsatt: (89-14) * 57.531 kroner	Kroner 4.314.825,-
Andel rammetilskudd	Andel rammetilskudd. Innbyggertilskudd per bofast sysselsatt: (89-14) * 23.313 kroner	Kroner 1.748.475,-

En sysselsettingsøkning i kommunen virker direkte inn på kommunal økonomi. Aktivitetsøkning kan også bidra til økt lokal etterspørsel etter varer og tjenester fra Forsvaret som virksomhet og fra ansatte.

Ringvirkningseffektene vil være (økning i) omsetning og sysselsetting hos leverandører samt avledet etterspørsel (dvs. videre økning i leverandørers sysselsettingsøkning samt økte etterspørsel etter varer og tjenester).

4.2.3 Betydning for lokalt næringsliv

Som nullalternativet.

Som for vurderingen av betydningen for kommunal økonomi er det p.t. ikke grunnlag for å kvantifisere en direktevirkning av militær aktivitetsøkning.

Generelt gjelder at en økning av bofast sysselsetting medfører økt etterspørsel etter varer og tjenester lokalt. Det kan gi ulike utslag, f.eks. at etterspørselen totalt sett øker slik at det er driftsgrunnlag for flere vare- og tjenesteleverandører, markedsgrunnlag for samfunnsmessige tjenester innen transport og samferdsel, utdanning, bedre/flere flyforbindelser, for å nevne noen.

En vesentlig økning av Forsvarets tilstedeværelse kan innebærer sysselsettingsøkning både av militært og sivilt personell i tillegg til antall vernepliktige. Dette forventes å lede til økt etterspørsel etter varer og tjenester både fra Forsvaret, ansatte, tilreisende og pendlere:

- Overnatting og servering
- Vare- og tjenestekjøp i handel og servicenæringer
- Bygg- og anlegg
- Transport

Flere bofast sysselsatte tilsier en folketallsøkning dersom nye arbeidsplasser innebærer tilflytting. Dersom tilflyttere (eks. militært ansatte) har familie og yrkesaktiv partner, vil ringvirkningene og betydningen for lokalsamfunnet øke.

4.3 **Alternativ 2 – utvidelse**

Utbyggingsalternativ 2 legger opp til en noe endret aktivitet, samtidig som at området utvides og det legges til rette for nødvendige fysiske inngrep/tiltak.

4.3.1 **Betydning for Forsvaret**

Som for alternativ 1.

4.3.2 **Betydning for kommunal økonomi og sysselsetting**

Som for alternativ 1.

4.3.3 **Betydning for lokalt næringsliv**

Som for alternativ 1.

5 **Avbøtende tiltak/planpremisser**

De alternative inngrep/anlegg i skyte- og øvingsfeltet er av begrenset karakter, både i dagens og framtidig situasjon. Det påvirker også behovet for avbøtende tiltak.

Generelt kan man anta at det for Forsvaret vil være viktig å vektlegge opprettholdelse eller styrking av forsvarsevne.

Både Porsanger kommune og regionen vil ha interesse av å være attraktivt som bosted både for militært og sivilt personell. Dette både for å øke sysselsettingen, men også for å tilrettelegge for synergier og positive ringvirkninger til næringsliv og lokalsamfunn.